

EEB
European
Environmental
Bureau

#NoTimeToWaste

OBJAŠNJENO: PRILOG IV.a OKVIRNE DIREKTIVE O OTPADU

PRIMJERI EKONOMSKIH INSTRUMENTATA I DRUGIH MJERA ZA PRUŽANJE POTICAJA ZA PRIMJENU HJERARHIJE OTPADA

2018. godine države članice EU i institucije složile su se o sveobuhvatnom nizu propisa usmjerenih na sprečavanje otpada iz kućanstva i poticanje recikliranja. Novi propisi dio su četiri EU direktive: **Okvirna direktiva o otpadu (eng. WFD)**, **Direktiva o odlagalištima otpada (eng. LD)**, **Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu (eng. PPWD)** i **Direktiva o plastici za jednokratnu upotrebu (eng. SUP)**. Sve države članice EU trebaju prenijeti izmjene navedenih EU direktiva u svoje nacionalno zakonodavstvo **do srpnja 2020. godine**.

[Članak 4. \(3.\) WFD-a](#) zahtijeva od država članica EU primjenu ekonomskih instrumenata i drugih mjera kako bi potaknule primjenu principa [hijerarhije otpada](#). Ovi instrumenti prvenstveno se trebaju uspostaviti i koristiti od strane država članica, a ne na razini EU. Navedeni se ekonomski instrumenti u različitoj mjeri već koriste prilikom gospodarenja otpadom u nekim državama članicama, ali se ne koriste dovoljno sustavno ili u potpunosti u svim državama članicama EU.

[Prilog IV.a WFD-a](#) navodi primjere naprednih ekonomskih instrumenata kao i drugih mjera koje se mogu koristiti za primjenu hijerarhije otpada te učiniti ponovnu uporabu i recikliranje ekonomski isplativijim. **Ovaj dokument pruža dobre primjere iz prakse različitih država članica EU**. Primjeri prate redoslijed mjera i instrumenata iz Priloga IV.a.

1. Naknade i ograničenja za odlaganje i spaljivanje otpada koji potiču sprečavanje nastanka otpada i recikliranje, zadržavajući pritom odlaganje kao najmanje poželjnu opciju gospodarenja otpadom

Katalonija, porez na odlaganje i spaljivanje otpada koji sadrži kriterije za povrat poreza

U Španjolskoj, regija Katalonija uvela je porez na odlaganje i spaljivanje otpada za općine, s kriterijima za povrat poreza.

Naknade za obradu otpada moraju poštovati hijerarhiju otpada kako bi učinile odlaganje i spaljivanje otpada skupljim od recikliranja. Tako prikupljene naknade i porezi trebali bi financirati daljnje poboljšanje sustava gospodarenja otpadom koje je u skladu s hijerarhijom otpada.

Katalonsko zakonodavstvo potiče lokalne vlasti da unaprijede odvojeno skupljanje otpada, te odvraća od odlaganja i spaljivanja otpada na način da odlaganje i spaljivanje miješanog otpada čini skupljim od odvojenog skupljanja otpada.

Katalonija je uvela **obvezno odvojeno skupljanje biootpada za sve općine** u regiji ([katalonski Zakon o otpadu 9/2008](#)).

Ovakav supsidijarni pristup primjene poreza na općinskoj / regionalnoj razini bio je preporuka [Izvješća o ranom upozorenju Europske komisije za Španjolsku](#). [Španjolski Zakon o otpadu](#) omogućio je španjolskim regijama upotrebu navedenih ekonomskih poticaja.

Katalonija s [porezom na zbrinjavanje otpada](#) (Zakon 8/2008), s posebnim fokusom na biootpad, odvraća od odlaganja i spaljivanja otpada. Kriteriji za povrat poreza općinama su uvedeni kako bi se stvorio financijski poticaj za bolje upravljanje biootpadom. Katalonski porez na zbrinjavanje komunalnog otpada [jedini je porez u EU](#) koji utječe na kruti komunalni otpad i omogućava, u skladu s njihovim učinkom, povrat prihoda poreznim obveznicima.

Porez na zbrinjavanje otpada utvrđuje se po toni komunalnog otpada koji se šalje na odlagalište ili na spaljivanje. Općine koje nisu započele s odvojenim odvozom biootpada plaćaju više poreze. **Navedeni porez je ključan za poticanje odvojenog skupljanja i recikliranja biootpada.**

Posljednjih nekoliko godina **porez na zbrinjavanje otpada postupno se povećavao** kako bi se potaknulo pravilno odvajanje otpada na mjestu nastanka, minimizirajući odlaganje i spaljivanje.

Godina Porez na odlaganje otpada

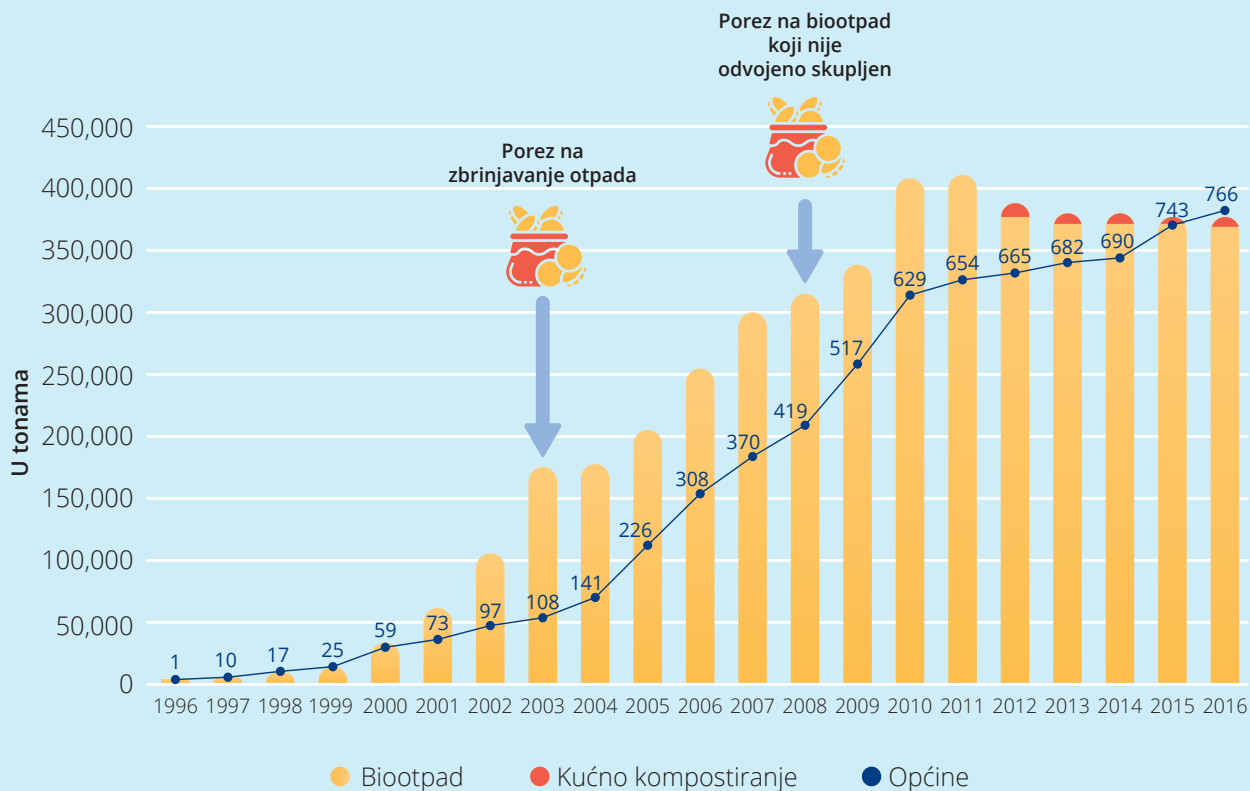
2018.	€35.60 po toni
2019.	€41.30 po toni
2020.	€47.10 po toni

Porez na spaljivanje otpada

2018.	€17.80 po toni
2019.	€20.60 po toni
2020.	€23.60 po toni

UČINAK POREZA NA ZBRINJAVANJE OTPADA

Izvor: [Agència de Residus de Catalunya](#)

Sistem povrata poreza na zbrinjavanje otpada uveden je [Zakonom o financiranju infrastrukture za upravljanje otpadom i naknadama za zbrinjavanje preostalog otpada](#) (br. 8/2008). Iznos poreza koji se vraća općinama ovisi o **kvaliteti biotpada po toni** koji je dostavljen u postrojenja za biološku obradu otpada.

SPECIFIČNOST KATALANSKOG OKOLIŠNOG OPOREZIVANJA: EKONOMSKI PRITISAK I POTICAJI

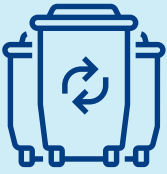

Izvor: [Agència de Residus de Catalunya](#)

Korištena kratica: MBO - mehaničko-biološka obrada otpada

Prikupljeni porez na zbrinjavanje otpada koristi se za daljnje unaprjeđenje gospodarenja otpadom. Najmanje 50% prikupljenog novca izdvađa se za biološku obradu biootpada i mehaničko-biološku obradu preostalog otpada. Preostali iznos naplaćenog poreza vraća se lokalnim vlastima u skladu s njihovim učinkom u gospodarenju otpadom.

Porezi na odlaganje i spaljivanje otpada povećali su troškove ove vrste obrade otpada, istodobno potičući odvojeno skupljanje svih tijekova otpada. [Rezultati pokazuju](#) da je porez na zbrinjavanje komunalnog otpada doprinio povećanju recikliranja i smanjenju odlaganja otpada u svim zemljama u kojima je usvojen. To je učinkovita mjera koja bi trebala postati obvezna u svim europskim zemljama i šire.

2. Programi „plati koliko baciš“ (eng. PAYT), u okviru kojih proizvođači otpada plaćaju na osnovi stvarne količine nastalog otpada i kojima se pružaju poticaji za odvajanje na izvoru otpada koji se može reciklirati i za smanjenje miješanog otpada

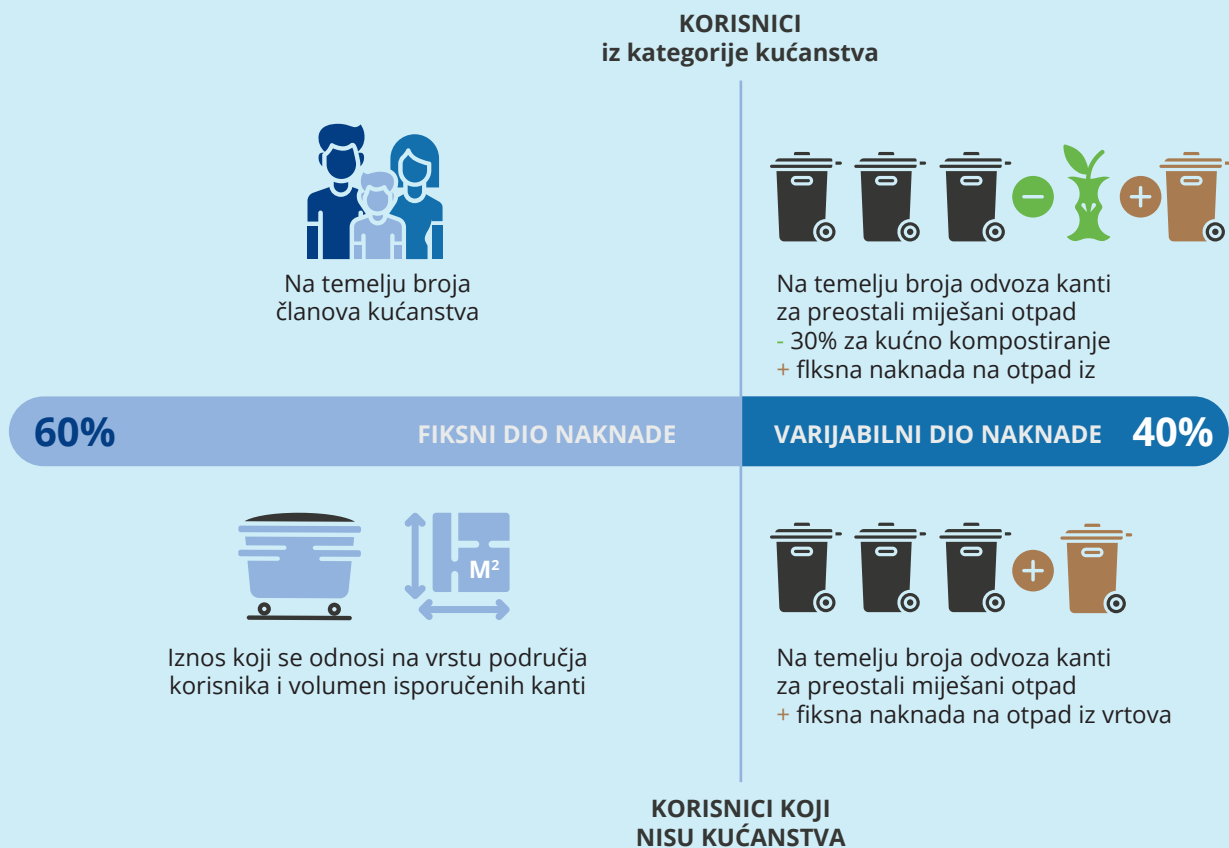
Italija, Contarina, program „plati koliko baciš“

[Contarina](#) je javno poduzeće koje opslužuje 554.000 stanovnika regije Veneto u Italiji. **Contarina je postigla 85% odvajanja otpada na mjestu nastanka te pritom nastaje samo 53 kg preostalog otpada po stanovniku godišnje.** Navedeno se postiglo pružanjem usluge odvojenog skupljanja otpada „od vrata do vrata“ uz upotrebu PAYT programa. U Zakonodavnoj uredbi br. 22/1997, [članak 49. „Uspostavljanje naknade“](#), omogućio je općinama u Italiji uspostavljanje „plati koliko baciš“ programa.

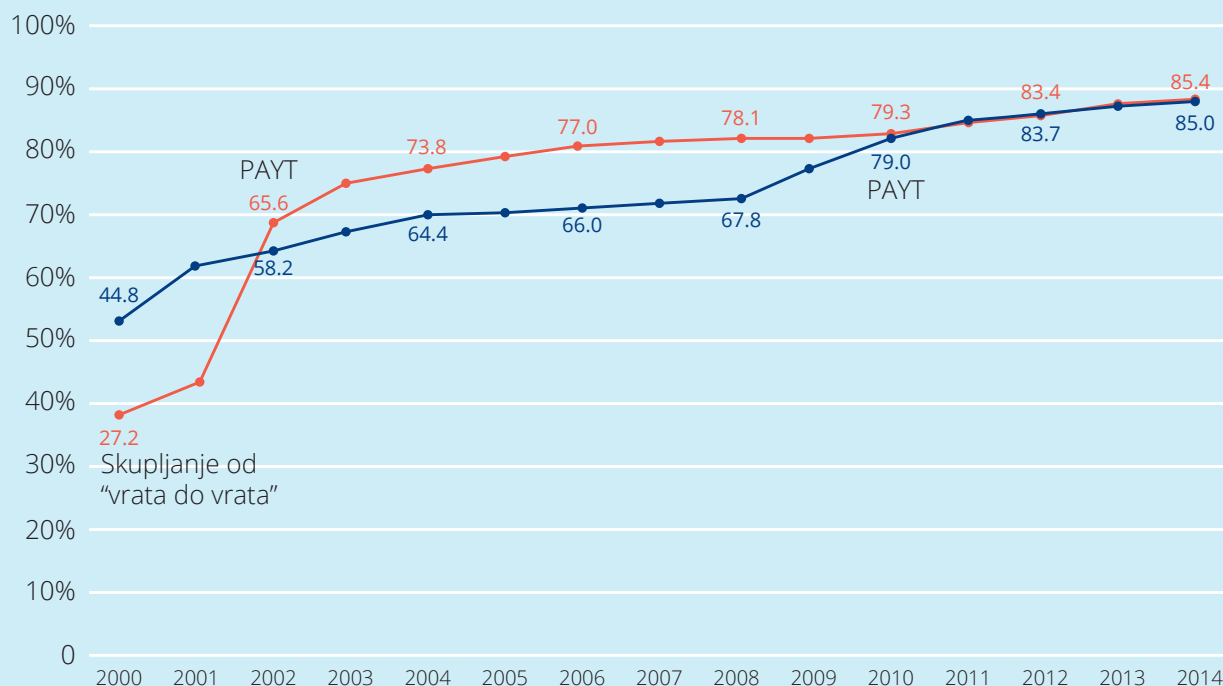
Unutar Contarininog PAYT programa, naknada za nastanak otpada dijeli se na fiksni i varijabilni dio. **Fiksni dio** temelji se na broju članova kućanstva. **Varijabilni dio** se naplaćuje povrh fiksnog dijela te se temelji na broju skupljenih kanti za preostali otpad i otpad iz vrtova. Domaćinstva koja koriste kućno kompostiranje dobivaju sniženje od 30% na varijabilni dio naknade.

Svakom kućanstvu, ovisno o broju ljudi, dodjeljuje se fiksni broj skupljanja otpada tijekom godine. Kante za otpad se mogu određeni broj puta isprazniti prije nego što se plaća veća naknada za dodatno skupljanje otpada. Odvojeno skupljeni otpad prikuplja se sustavom od „vrata do vrata“ i dodatno se nenaplaćuje.

Gore opisan „plati koliko baciš“ program minimizira nastanak otpada te potiče kućno kompostiranje. Što se stvara manje preostalog miješanog otpada, to se manje plaća za odvoz otpada.

PRIKAZ RAZVIJANJA SISTEMA ODVOJENOG SKUPLJANJA OTPADA (2000–2014)

U Italiji, općina Treviso putem [Uredbe o porezu na otpad i usluge \(TARES\)](#) također je uspostavila PAYT naknadu za odvoz otpada. Pritom se definira fiksna i varijabilna naknada za odvoz otpada iz kućanstava i korisnike koji nisu kućanstva. Uredbom se definiraju i financijski poticaji za kućno kompostiranje.

Članak 19. TARESa navodi da se kućanstavima koja zbrinjavaju kompostabilni otpad putem kućnog kompostiranja dodjeljuje **20% manji varijabilni dio naknade za odvoz otpada**. Navedeno stupa na snagu od 1. siječnja tekuće godine nakon podnošenja zahtjeva kojim se potvrđuje da će se kućno kompostiranje u sljedećoj godini provoditi u kontinuitetu.

3. Fiskalni poticaji za donaciju proizvoda, posebno hrane

Italija, Milano snižava porez na otpad za tvrtke koje doniraju hranu

U 2018. [Općinsko vijeće Milana](#) promijenilo je [Uredbu o porezu na otpad \(TARI\)](#) i omogućilo [popust](#) tvrtkama iz prehrambenog sektora (supermarketima, restoranima, kantinama, proizvođačima itd.) koje svoj višak hrane doniraju dobrotvornim organizacijama.

Članak 22. TARI uredbe navodi da će umanjeње poreza na otpad iznositi proporcionalno količini donirane hrane. Tvrtke moraju do travnja tekuće godine podnijeti deklaraciju s procjenom količina hrane koje namjeravaju donirati. Također moraju navesti organizacije kojima će se viškovi hrane isporučiti, zajedno s dokumentima koje potpisuju subjekti koji primaju proizvode, kao potvrdu. Komercijalna i industrijska poduzeća koja proizvode i distribuiraju prehrambene proizvode mogu dobiti do 50% sniženja na varijabilni dio poreza na otpad. Popust se primjenjuje u sljedećoj godini.

4. Programi proširene odgovornosti proizvođača (eng. EPR) za različite vrste otpada i mjere za povećanje njihove učinkovitosti, isplativosti i upravljanja

EPR je ključni tržišni instrument koji se koristi za primjenu načela „onečišćivač plaća“ pri upravljanju određenim tijekovima otpada ([članak 8. WFD](#)). Države članice EU moraju uspostaviti EPR programe kako bi osigurale da proizvođači snose financijsku odgovornost ili financijsku i organizacijsku odgovornost za gospodarenje fazom otpada u životnom vijeku proizvoda. To također može uključivati odgovornost za doprinos sprečavanju nastanka otpada kao i većoj mogućnosti ponovne uporabe i recikliranja proizvoda.

Opći minimalni zahtjevi EPR-a moraju se utvrditi do 5. siječnja 2023.g. ([članak 8.a WFD](#)). Pritom se specifično za ambalažu, do 2025. g. mora uspostaviti obvezni program EPR za svu ambalažu ([članak 7. stavak 2. PPWD](#)).

Francuska, globalni predvoditelj u području EPR programa

Francuska ima širok EPR program prema kojem su tvrtke, čak i nakon prodaje, odgovorne za svoje proizvode i svu popratnu ambalažu. Francuska ima jedan od najnaprednijih EPR programa u EU s 20 EPR sustava koji pokrivaju različite vrste proizvoda. To uključuje otpadna vozila, otpadnu električnu i elektroničku opremu (eng. WEEE), baterije i akumulatore, ambalažu iz kućanstva, fluorirane rashladne tekućine, lijekove, maziva, gume, grafičke papire, tekstil, zarazni medicinski otpad, namještaj, raspršeni opasni otpad i posude pod tlakom.

Francuski EPR također uključuje upotrebu naknada za eko-modulacije. To znači da proizvođači plaćaju diferenciranu naknadu prema načinu na koji njihovi proizvodi zadovoljavaju okolišne kriterije, kao što su količina upotrijebljenog materijala, ugradnja recikliranih materijala, upotreba obnovljivih resursa kojima se održivo upravlja, trajnost, mogućnost popravka, ponovne uporabe i recikliranja te prisutnost opasnih tvari ([članak L541-10-3](#)).

[Članak L541-10](#) francuskog Zakona o okolišu navodi koji su sektori podložni EPR-u i utvrđuje EPR programe povezane s sprečavanjem nastanka otpada, ponovnom uporabom i popravljanjem predmeta.

U sklopu francuskog „[Plana kružnog gospodarstva](#)“ planiraju se novi EPR programi za igračke, sportsku opremu i slobodno vrijeme, te vrtlarsku opremu, kako bi se potakla ponovna uporaba i popravljnje. Planiran je i EPR program za cigarete, kako bi se pokrili troškovi čišćenja odbačenih cigareta, kao i program za građevinski materijal kako bi se ova vrsta otpada mogla besplatno skupljati.

Francuska, EPR za namještaj s ciljem ponovne uporabe

Francuski EPR program za odbačeni namještaj odnosi se na otpad iz kućanstava i tvrtki. Program pomaže razvoju aktivnosti ponovne uporabe i recikliranja namještaja koje nisu bile dovoljno profitabilne prije uvođenja EPR programa, npr. recikliranje madraca i drva. Također promovira ponovnu uporabu namještaja uključivanjem socijalne ekonomije.

Propis „[Specifikacijski prilog za EPR koji se odnosi na postupak akreditacije i specifikacije za „ekoorganizme“ sektora otpadnog namještaja](#)“ uspostavlja EPR za namještaj.

Poglavlje 6 uspostavlja ciljeve ponovne uporabe namještaja:

Potrebno je osigurati socijalnim i solidarnim udruženjima udio odvojeno skupljenog odbačenog namještaja, u svrhu pripreme za ponovnu uporabu, u sljedećim postocima.

Rok	Odbačeni namještaj odvojeno skupljen iz otpada iz kućanstva	Odbačeni namještaj odvojeno skupljen iz otpada koji nije iz kućanstva
2021-2023	1.5%	5%

Posjednici otpada moraju osigurati odbačeni namještaj dobre kvalitete udruženjima socijalnog poduzetništva omogućujući stopu ponovne uporabe do najmanje 60% osigurane količine. Zakon također omogućuje udruženjima socijalnog poduzetništva pristup mjestima za skupljanje odbačenog namještaja kako bi mogli utvrditi koji predmeti su pogodni za popravak / ponovnu uporabu.

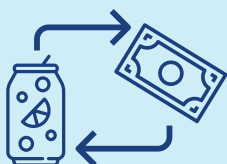
Francuska obvezuje prodavatelje koji prodaju putem interneta na financiranje skupljanja i recikliranje otpada

Francuska, kao dio novog [Zakona koji se odnosi na borbu protiv otpada i kružno gospodarstvo \(br. 2020-105\)](#), postavlja nova pravila koja [obvezuju prodavatelje koji prodaju putem interneta](#) na adekvatno financiranje skupljanja i recikliranja otpada koji nastaje iz njihovih proizvoda. Prodavatelji putem interneta morat će dokazati da su platili 'eko doprinose' za sve proizvode koji se prodaju putem njihovih online platformi.

Putem [članka R.543-180](#) Zakona o zaštiti okoliša, Francuska je obvezala prodavatelje putem interneta i fizičke prodavaonice na obvezu besplatnog preuzimanja elektroničke opreme iz kućanstava kada kupci kupuju sličan proizvod.

5. Programi povrata pologa i druge mjere za poticanje učinkovitog skupljanja rabljenih proizvoda i materijala

Novi ciljevi skupljanja otpada postavljeni su u EU Direktivi o plastici za jednokratnu upotrebu

- 1. Ciljevi za odvojeno skupljanje plastičnih boca za jednokratnu upotrebu** – 77% od 2025.g., 90% od 2029.g., [članak 9. SUPa](#).
- 2. Recikliranje PET boca** - boce izrađene od PET-a moraju imati reciklirani sadržaj od najmanje 25% od 2025.g., a najmanje 30% od 2030.g., [članak 6. stavak 4.a SUPa](#).

Ciljevi za recikliranje ambalaže

[Članak 6. PPWDa](#) postavlja ciljeve za recikliranje ambalaže od 2025.g.: za plastiku najmanje 50%, za aluminij 50% i za staklo 70%. Od 2030.g. najmanje 55% za plastiku, 60% za aluminij i 75% za staklo.

Direktive o otpadu navode programe povrata depozita (eng. DRS) kao način za postizanje EU ciljeva za recikliranje i ponovnu uporabu. DRS je najučinkovitiji sustav kružnog gospodarstva za ambalažu. DRS rezultira visokom stopom prikupljanja, čime se omogućava ponovno punjenje ambalaže, te osigurava visoka kvaliteta recikliranja materijala, te se time gotovo eliminira otpad od ambalaže.

DRS je mjera sprečavanja nastanka otpada koja se koristi za povrat i ponovno punjenje ambalaže.

[Članak 5. \(1\) PPWDa](#) navodi DRS kao „mjeru za poticanje povećanja udjela ambalaže za višekratnu uporabu koja se stavlja na tržište i sustava za ponovnu uporabu ambalaže na ekološki prihvatljiv način bez ugrožavanja higijene prehrane ili sigurnosti potrošača.”

Finski DRS postiže jednu od najviših stopa povrata ambalaže od pića na svijetu

Navedenim DRS programom skuplja se staklo za ponovno punjenje, staklo za jednokratnu upotrebu, PET boce i limenke s ukupnom stopom povrata [iznad 90% u 2018](#). Stopa povrata staklenih boca za ponovno punjenje iznosi 97%, a mogu se ponovno napuniti do 33 puta. Iznosi povratne naknade na ambalažu kreću se od 0,10 do 0,40 EUR, ovisno o vrsti ambalaže.

[Finski Zakon o otpadu](#) i pripadajuća Uredba o sustavima skupljanja povrate ambalaže od pića (br. 180/2005) uspostavljaju DRS obvezu za trgovce koji su dužni od potrošača zaprimati praznu ambalažu od pića: „distributer određenih pića koja se prodaju u ambalaži s povratnom naknadom mora prihvatiti praznu ambalažu s pićima koja pripadaju istom sustavu povratne naknade, u količini koja se smatra razumnom s obzirom na količinu ambalaže, te mora uplatiti povratnu naknadu stranci koja vraća ambalažu“.

DRS sustav podržan je propisom koji uvodi [porez na ambalažu od pića](#) (br. 1037/2004) **koji oporezuje proizvodnju pojedinih vrsta ambalaže od pića**. Uvoznici i proizvođači moraju plaćati porez na ambalažu u iznosu od 0,51 EUR po litri za ambalažu od stakla, plastike ili aluminijske za vodu, bezalkoholna pića i alkohol. Članstvom u DRS programu proizvođači i uvoznici pića oslobađaju se navedenoga poreza na ambalažu od pića. Svako maloprodajno mjesto koje prodaje ambalažu koja je u sustavu povratne naknade dužno je zaprimiti praznu ambalažu (postoji izuzeće s obzirom na volumen).

[PALPA, neprofitna tvrtka](#), upravlja sustavom povratne naknade. Proizvođači i uvoznici ambalaže od pića plaćaju članarinu i naknadu za recikliranje koja se razlikuje s obzirom na vrstu ambalaže. Naknade prikupljene od članova koriste se za pokrivanje troškova vođenja sustava povratne naknade.

Davanjem financijskih poticaja građanima rješava se i problem odbacivanja ambalaže i onečišćenja. U Finskoj se sva ambalaža reciklira u novu ambalažu ili u sirovinu za ostale industrije.

6. Razborito planiranje **ulaganja** u infrastrukturu za gospodarenje otpadom, među ostalim putem fondova Unije

Portugal povećava ulaganja u hijerarhiju otpada

Portugal je revidirao svoj [Strateški plan u vezi komunalnog otpada \(PERSU 2020+\)](#) uskrativši sredstva za spaljivanje otpada, pritom povećavši ulaganja u učinkovite sustave odvojenog skupljanja otpada i recikliranje, u skladu s EU principom hijerarhije otpada

7. Održiva i zelena javna nabava (eng. GPP) za poticanje boljeg gospodarenja otpadom i uporabe recikliranih proizvoda i materijala

Talijanska vlada učinila je GPP obveznim za cijeli talijanski javni sektor

Iako je zelena javna nabava na razini EU dobrovoljan instrument, novim Kodeksom u području javne nabave ([Zakonodavna uredba 50/2016](#)) Italija je uspostavila **obveznu upotrebu GPP-a**. Italija je uvela obvezu za sva javna tijela da u postupcima javne nabave uključe minimalne ekološke kriterije koji obuhvaćaju 16 najrelevantnijih područja proizvoda i usluga. Navedeno je obvezno pri nabavi svih roba, usluga i radova.

8. Postupno ukidanje subvencija koje nisu u skladu s hijerarhijom otpada

Jedna od glavnih prepreka pravilnoj uspostavi hijerarhije otpada su subvencije za spaljivanje otpada. Države članice EU ne bi smjele definirati spaljivanje miješanog otpada kao izvor obnovljive energije i plaćati subvencije za zelenu energiju operaterima spaljivanja otpada. [Članak 3. \(3\) Direktive o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora](#) zahtijeva od država članica EU da ukinu subvencije za energiju proizvedenu spaljivanjem otpada ako nisu ispunjene obveze odvojenog prikupljanja otpada:

„Države članice osiguravaju da su njihove nacionalne politike, uključujući obveze koje proizlaze iz članaka od 25. do 28. ove Direktive te njihovi programi potpora osmišljeni uzimajući u obzir hijerarhiju otpada, kako je utvrđeno člankom 4. Direktive 2008/98/EZ, kako bi izbjegle pretjerani učinci narušavanja tržišta sirovina. **Države članice ne dodjeljuju potporu za energiju iz obnovljivih izvora proizvedenu putem spaljivanja otpada ako nisu ispunjene obveze odvojenog prikupljanja iz te direktive.**“

9. Uporaba fiskalnih mjera ili drugih sredstava za promicanje uporabe proizvoda i materijala koji su pripremljeni za ponovnu uporabu ili reciklirani

Smanjenje poreza na dodanu vrijednost (PDV) na popravke

[Slovenija je smanjila PDV na 9,5%](#), a [Nizozemska na 9%](#) za popravke bicikala, obuće i kožne galanterije, odjeće i posteljine.

Švedska prebacuje porezni teret s rada na oporezivanje upotrebe resursa

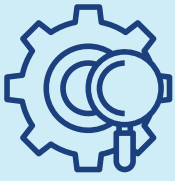

Navedeno se uspostavlja uvođenjem [odbitka poreza na dohodak u slučaju popravaka i održavanja](#) kućanskih aparata od strane profesionalaca u domu vlasnika. U Švedskoj je nakon 2017. g., PDV od 25% koji se odnosi na rad i materijale za popravke prepolovljen. Svatko tko ima troškove za popravke može oduzeti iznos od 50% troškova rada u slučaju popravaka (npr. za popravak perilice rublja) u svojoj godišnjeg poreznoj prijavi, do najviše 50.000 SEK-a (oko 4.700 EUR).

Italija je uvela porez na plastiku

Italija je uvela porez od 0,45 EUR po kg na plastičnu ambalažu za jednokratnu upotrebu koja se proizvodi ili uvozi u Italiju, te je time uvela fiskalne poticaje za recikliranje plastike. Navedeno stupa na snagu u [državnom proračunu za financijsku godinu 2020.](#) Porez se ne odnosi na plastiku proizvedenu iz procesa recikliranja.

10. Potpora istraživanju i inovacijama u području ponovne proizvodnje i naprednih tehnologija recikliranja

Irska je uspostavila program „[Inovacije za kružno gospodarstvo](#)”

The programme was funded by the national Environmental Protection Agency (EPA), and is intended to help companies and organisations to develop solutions that encourage resource efficiency and a circular economy.

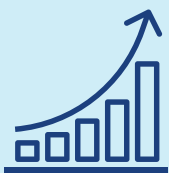
Nizozemska proizvodi fosfatno gnojivo iz otpada, mulja iz kanalizacije i stajskog gnojiva

U Nizozemskoj se struvit skuplja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i može se koristiti kao gnojivo. Nacionalni institut za javno zdravstvo i okoliš i tvrtke koje pružaju vodne usluge provode preciznu analizu medicinskih ostataka i patogena u materiji te utvrđuju [prestanak statusa otpada za struvit](#).

11. Upotreba najboljih raspoloživih tehnika za obradu otpada

EU Zajednički istraživački centar objavio je referentni dokument [o najboljim raspoloživim tehnikama \(eng. BAT\) za obradu otpada](#) koji državama članicama EU pruža tehničku osnovu za izdavanje dozvola za postrojenja za obradu otpada.

12. Ekonomski poticaji za regionalna i lokalna tijela, osobito za promicanje sprečavanja nastanka otpada i jačanje sustava odvojenog skupljanja otpada, uz izbjegavanje davanja potpore odlaganju na odlagališta ili spaljivanju

Španjolska koristi ekonomske poticaje za promicanje sprečavanja nastanka otpada i promicanje odvojenog skupljanja otpada

Općine su odgovorne za skupljanje, prijevoz i obradu komunalnog otpada. **Države članice EU mogu oporezivanjem i pružanjem poticaja općinama postići EU ciljeve u području gospodarenja otpadom.**

Članak 16. [španjolskog Zakona o otpadu](#) omogućuje španjolskim regijama korištenje ekonomskih poticaja za promicanje sprečavanja nastanka otpada i potiče odvojeno skupljanje otpada, uključujući uvođenje poreza na odlaganje i spaljivanje komunalnog otpada.

13. Kampanje za podizanje osviještenosti javnosti, osobito u pogledu odvojenog skupljanja, sprečavanja nastanka otpada i smanjenja količine smeća te uvrštavanja tih problema u obrazovanje i osposobljavanje

Slovenska [kampanja e-cikliraj](#)

Slovenija je pokrenula kampanju naziva e-cikliraj za promicanje odvojenog prikupljanja električnog i elektroničkog otpada i isticanje važnosti adekvatnog upravljanja elektroničkim otpadom i baterijama. Također je uspostavljena infrastruktura za jednostavnije i lakše odvojeno prikupljanje elektroničkog otpada i otpadnih baterija.

Europski tjedan za smanjenje otpada

Ova kampanja potiče građane, lokalne vlasti i poduzeća da provedu aktivnosti podizanja svijesti o održivom gospodarenju resursima i otpadu.

14. Sustavi za koordinaciju, među ostalim digitalnim sredstvima, među svim nadležnim javnim tijelima uključenima u gospodarenje otpadom

Španjolska i Češka prate tijekom električnog i elektroničkog otpada (EE otpad)

Španjolska i Češka provele su LIFE projekt „[WEEE TRACE](#)“ koristeći se informacijskom i komunikacijskom tehnologijom kako bi se osigurala cjelovita sljedivost EE otpada. Cilj je povećati razinu skupljanja EE otpada, jamčiti da se ova vrsta otpada odvozi u odgovarajuća postrojenja za obradu i minimizira nelegalni izvoz.

15. Promicanje stalnog dijaloga i suradnje među svim dionicima u gospodarenju otpadom te poticanje dobrovoljnih sporazuma i izvješćivanja poduzeća o otpadu

Dobrovoljni sporazum o sekundarnim sirovinama

[The North Sea Resources Roundabout](#) je međunarodni dobrovoljni sporazum o sekundarnim sirovinama između Francuske, Flandrije, Ujedinjenog Kraljevstva i Nizozemske. Tvrtke, nevladine organizacije, javno-privatna partnerstva, donositelji politika, inspeksijska i provedbena tijela zajedno rade na rješavanju prepreka koje koče trgovinu, transport i korištenje sekundarnih sirovina.

#NoTimeToWaste

EEB
European
Environmental
Bureau

European Environmental Bureau (EEB)

Rue des Deux Eglises 14-16
Brussels, Belgium
+32 (0)2 289 1090
eeb@eeb.org

eeb.org
meta.eeb.org

Međunarodna neprofitna udruga
An International non-profit Association
Internationale sans but lucratif
Broj iz EK Registra transparentnosti 06798511314-27

Autori: Darko Bizjak i Piotr Barczak

Uz potporu
zaklade MAVA
i LIFE programa
Europske unije

*Sadržaj ove publikacije odražava isključivo
stavove autora i ne odražava nužno
stavove donatora*